

Beslutsunderlag

DATUM: 2009-05-11
AVDELNING: APP
HANDLÄGGARE: Maria Eriksson
HANTERINGSKLASS:

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2009-403-APP

■ Förslag till förändring av inrapporteringsblanketter avseende finansmarknadsstatistiken

1 Bakgrund

Direktionen beslutade den 5 februari 2009 om nya föreskrifter och allmänna råd om instituts rapportering av finansmarknadsstatistik. Föreskrifterna innehåller flera bilagor med bl.a. ett antal blanketter.

2 Föreslagna ändringar

Vissa ändringar behöver nu göras enligt följande.

De föreskrifter som beslutades i februari 2009 innehöll inga förändringar av inrapporteringsblanketterna. Den senaste förändringen av inrapporteringsblanketterna skedde i december 2003. Nu finns ett behov av att uppdatera blanketterna, en översyn har genomförts under det senaste året och rapporteringsstart för de uppdaterade blanketterna beräknas bli oktober 2010. I och med uppdateringen av blanketterna kommer de föreskrifter och allmänna råd som utfärdades i februari 2009 att behöva uppdateras. För att ha möjlighet att justera för omvärldsförändringar eller tillämpningsfrågor som uppkommer innan rapporteringsstart bedöms det lämpligt att avvakta med att utforma och besluta de fullständiga nya föreskrifterna till mitten av 2010. På grund av att SCB och de institut som rapporterar statistiken redan nu behöver börja förbereda sina system för dessa förändringar bedöms det ändå lämpligt att beslut tas om själva inrapporteringsblanketternas innehåll och utformning så snart som möjligt.

Anledningen till att blanketterna uppdaterats är dels att ECB antagit en ny förordning med krav på ny statistik samt att det fanns ett behov av översyn från nationella intressenter (främst RB internt och finansräkenskaperna (FiR)). Formellt blir ECBs krav inte bindande förrän ett land går med i EMU, medlemsländer som ännu inte anslutit sig till EMU har dock en skyldighet att:

"på nationell nivå utforma och genomföra alla de åtgärder som de anser lämpliga för att kunna inhämta de statistiska uppgifter som behövs för att uppfylla ECB:s rapporteringskrav och för att i tid fullborda förberedelserna på statistikområdet för att de ska bli deltagande medlemsstater."

(Ur ECB:s förordning om de monetära finansinstitutens balansräkningar (ECB/2008/32))

APP/STE bedömer att det inte är möjligt att leva upp till detta åtagande om Sverige avvaktar med att implementera betydande delar av ECB kraven tills det finns ett beslut om EMU-inträde. Införandet av ny och relativt komplex statistik innebär allt för långa ledtider för att det ska vara möjligt. Det finns dock vissa delar som vi valt att avvakta med där implementeringstiden bedöms som tillräckligt kort eller där vi ser att det kan komma andra möjligheter till datainsamling i framtiden.

I bedömningen av att det är lämpligt att införa de nya ECB kraven nu har också vägts in att det finns fördelar med att införa nya rapporteringskrav samtidigt som övriga EU-länder. Ett av dessa är att om det blir aktuellt med ett EMU-medlemskap kommer Sverige att krävas på historisk data och för de nya kraven kommer dessa då att finnas tillgängliga från start vilket kommer att bespara uppgiftslämnare och SCB merarbetet att skapa estimat av dessa i efterhand. En annan fördel är att samma typ av statistik och nedbrytningar kommer att finnas tillgängliga för Sverige som för övriga EU-länder vilket är något som efterfrågas av såväl nationella som internationella användare.

Målsättningen med uppdateringen har varit att i möjligaste mån begränsa uppgiftslämnarbördan genom att ställa behoven av nya uppgifter i relation till den ökade kostnaden. När det gäller ECB-kraven genomfördes av ECB, med medverkan från de nationella centralbankerna, en s.k. "merits and cost-undersökning" där nyttan av nya uppgifter vägs mot kostnaderna. De ECB-krav som nu införs är de som på EU-nivå bedömdes ha en nytta som översteg kostnaden.

Inför uppdateringen av blanketterna i Sverige kartlades användningen av uppgifter och möjliga neddragningar identifierades. I uppdateringsarbetet har regelbundna möten hållits med Bankföreningen, Finansbolagens förening och representanter för instituten där de nya kraven/önskemålen och olika tillvägagångssätt vid implementering diskuteras. Under arbetets gång har ett flertal uppgifter varit på förslag att inkluderas men tagits bort eftersom de ansågs alltför kostsamma för rapportörerna.

De färdiga blanketterna skickades även på remiss till bland annat branschorganisationer, rapportörer, Näringslivets regelnämnd m.fl. Näringslivets regelnämnd och Bankföreningen var i sina svar kritiska till att RB väljer att införa ECBs krav trots att det ännu inte finns ett beslut om svenskt deltagande i EMU. Bankföreningen, Finansbolagens förening och Nationalräkenskaperna på SCB hade även ett antal synpunkter på specifika rapporteringskrav. När det gäller att avvakta med införandet av ECB kraven var möjligheten att tillmötesgå remissinstanserna begränsad då APP/STE gör bedömningen att det inte, främst på grund av långa ledtider, är möjligt att avvakta med införandet tills beslut om EMU-inträde finns. I övrigt justerades blankettinnehållet i den mån det ansågs möjligt för att tillmötesgå lämnade synpunkter. Vissa önskemål om ny data från RB internt infördes inte då den idag samlas in av Finansinspektionen, istället har kontakter inletts för att RB ska kunna få ta del av FIs data.

Det är svårt att uppskatta kostnadsökningen som de förändrade blanketterna medför för rapportörerna då ett antal av förändringarna endast berör vissa rapportörer som har särskilda typer av verksamhet. Enligt en grov uppskattning beräknas förändringarna medföra en ökad löpande rapporteringskostnad för rapportörerna på ca 3 %. För de institut som berörs av samtliga nya krav beräknas en initial implementeringskostnad på ca 30 % av den årliga löpande kostnaden.

3 Förslag till beslut

Direktionen föreslås besluta

- att fastställa förändringar av inrapporteringsblanketter för finansmarknadsstatistik enligt bifogat förslag. Dessa blanketter ska träda ikraft samma datum som ändring planeras ske av Riksbankens föreskrifter och allmänna råd om instituts rapportering av finansmarknadsstatistik, den 1 oktober 2010. I samband därmed ska bl.a. nuvarande inrapporteringsblanketter upphävas.

Bilaga 1 Förändringar av inrapporteringsblanketterna

Syftet med förändringarna är att komplettera befintlig statistik utifrån brister som identifierats och nya behov som uppkommit, t ex med anledning av förändringar på de finansiella marknaderna (t ex nya typer av produkter och lösningar som påverkar statistiken). Många av de nya kraven är relaterade till ett önskemål om en förfinad analys av utlåningsaggregaten, exempelvis genom att särskilja vissa företeelser som påverkar utlåningens utveckling (t ex försäljning av lån). Vissa nya uppgifter är nödvändiga för att på ett bättre sätt kunna uppskatta ändamålet med lånen, detta är viktigt för att få en korrekt bild av bolånemarknaden då allt fler institut väljer att inte ha ett separat bolåneinstitut för sin bolåneverksamhet. För att förbättra/förfina beräkningen av penningmängden har även en översyn gjorts av indelningen i olika typer av inlåningskonton samt att en nedbrytning på värdepapper utan kapitalgaranti införts. Ett annat syfte med förändringarna är att öka jämförbarhet mellan balansräknings- och räntestatistik samt att harmonisera nedbrytningarna i olika delar av balansräkningsrapporteringen.

Detaljerad lista på förändringar:

Blankett för rapportering av monetära finansinstituts (MFI) tillgångar och skulder:

Borttag/förenklingar/förbättringar:

- Krav på flera värderingar av samma uppgift i vissa specifikationer tas bort
- Omvärdering av utlåning per löptid tas bort (estimeras istället av SCB)
- Företagarhushåll i EMU behöver ej särskiljas (estimeras istället av SCB)
- Engelsk version av blanketten (underlättar för institut med filialer i utlandet)
- Ytterligare version av blanketten med mer autosummering för små institut
- Blanketten "bostadsinstitutens upplåning" upphör och delar av informationen i denna samlas in i MFI-blanketten istället

Strukturförändringar:

- Motparter i övriga EU-länder och övriga utlandet harmoniserat, ger betydligt färre nedbrytningar för övriga EU-länder och något fler för övriga utlandet
- Separata specifikationer för dagslån och repor på tillgångssidan borttagna, istället inkluderas uppgifterna i specifikationen med utlåning nedbrutet på löptid
- Förändringar av specifikationer Land och Valuta för bättre samstämmighet med övriga blanketten

Nya krav:

- Ny nedbrytning på återstående löptid (ECB)
- Köpta och sålda lån, betydligt mer detaljerat än tidigare (ECB)
- Administrering av värdepapperiserade lån, mer detaljer än tidigare (ECB)
- Syndikerade lån (ECB)
- Värdepapperiseringsföretag och centrala motparter (OMX) som nya motparter (ECB)
- Utökning av detaljer avseende leasing (FiR och Finansbolagens förening)
- Uppdelning på överförbar inlåning (ECB)
- Särskiljning av inlåning och upplåning (RB)
- Uppgift om antal inlåningskonton (ECB)
- Mer detaljer angående kortkrediter (ECB)

- Finare fördelning på typ av emitterade värdepapper med ej kapitalskyddade produkter särskiljda (ECB och nationella önskemål)
- Löptidsfördelning för emitterade värdepapper på specifikation Valuta (FiR)
- Ny nedbrytning för att särskilja utlåning med säkerhet i bostad men där rapportören bedömer att lånet inte är av typen bostadslån (ex seniorlån) (För att förbättra uppskattningen av ändamål med lån, av intresse både för ECB, RB och övriga nationella användare)
- Uppdelning på lånets säkerhet för företagarkushåll och hushållens icke-vinstdrivande organisationer (ECB och för att förbättra uppskattningen av ändamål med lån)

Blankett för rapportering av MFIs in- och utlåningsräntor:

Borttag/förenklningar/förbättringar:

- Nedbrytning på motpart övrig allmänhet och total allmänhet borttagna

Nya krav:

- Ny fördelning på lån med säkerhet/blancolån för icke-finansiella företag (ECB)
- Uppdelning av lån med övrig borgen och blancolån för hushåll (ECB)
- Uppdelning av företagarkushåll och hushållens icke-vinstdrivande organisationer (ECB)
- Förändrad men ej utökad av löptidsindelning (ECB)
- Alla institut ska rapportera lån nedbrutet på återstående löptid, i dagsläget rapporteras detta endast av bostadsinstitut (nationella användare)

Blanketter för rapportering av emissioner av värdepapper:

Strukturförändringar:

- Dagens tre blanketter slås ihop till en blankett
- Förtydligande av motpartsindelning

Nya krav:

- Finansbolag som är MFI och har aktuella tillstånd ska börja rapportera blanketten (logisk följd av att de är MFI, att de inte rapporterat tidigare var en historisk kvarleva p.g.a. att de innan 2003 inte ansågs vara MFI)
- Ny nedbrytning på under månaden emitterade certifikat (ECB och nationella användare)